

CAMERA MAGAZINE 120
MAART-APRIL 2009

Magazine voor de fanatieke fotograaf...
en zijn dagelijkse kast!
ISSN 1380-4863
Adviesprijs losse verkoop: €5,90
Jaarabonnement: €31,50
(6x Glossy Magazine +
volledige toegang tot CameraNet.nl)

UITGEVER

Jansz Media B.V.
Postbus 2117
3700 CC Zeist

E info@cameranet.nl
T 030 699 18 18
F 030 699 15 77
www.cameranet.nl

ABONNEMENTENSERVICE
LID WORDEN? ZIE PAGINA 7 E.V.

SPAbonneeservice
Postbus 105
2400 AC Alphen a/d Rijn
T 0172 47 60 85
F 0172 65 33 07
info@spabonneeservice.nl

ADVERTENTIES

Fred Jansz
info@cameranet.nl
Tariefkaart op aanvraag, zie ook
www.retriever.nl en www.missmag.nl

REDACTIE

Gé Brouwer
Ivo Freriks
Anno Huidekoper
Jan Koningen
Willem Laros
Erwin Puts
Ties Wijffels
Kees Wollenstein
Jop Steenhof de Jong

MEDEWERKERS

Wim van Bemmel
Pien van den Bosch
Stefan Heijndael
Angelique van Os
Bruno van Pelt
Ties Wijffels

ONTWERP & VORMGEVING

ixigo | concept & design
Brenda Beek

PRE-PRESS

Jansz Media

DRUK

Thieme Rotatie

Overname van inhoud van dit blad
alleen met vooraf verleende schriftelijke
toestemming van de uitgever.
CameraBeurs, CameraMagazine
en CameraNet zijn beschermde
handelsnamen. © 1986-2009

FOTOGRAFIE & INSPIRATIE

PORTRET & INTERVIEW

JAN BANNING
FOTOGALERIE DE KLEINE CLUB - LEIDEN
64 BERICHTEN VAN
JAN BANNING

BERT HANEKROOT
RIJKSMUSEUM VOOR VOLKENKUNDE - LEIDEN
68 POPFOTOGRAFIE MET
STUWENDE BAS

MAN RAY
FOTOMUSEUM DEN HAAG - DEN HAAG
70 DE ARCHIEFKAST
VAN MAN RAY

© 2008
THE RICHARD
AVEDON
FOUNDATION

CORINE HÖRMANN PINHOLE FOTOGRAFIE

GROOTSE
LANDSCHAPPEN
DOOR
PIEPKLEIN
GAATJE

Pinhole fotografie. Fotograferen zonder een camera (..) en zonder lens. Pinhole fotografie is eigenlijk wel 'gewone' fotografie, maar dan zonder lens. In plaats daarvan is er een piepklein gaatje dat een beeld op lichtgevoelig materiaal (film of papier) projecteert. Dit maakt andere werkwijzen noodzakelijk (hoofdzakelijk omdat de belichtingstijden relatief lang zijn) en resulteert in beelden die zich op diverse belangrijke punten van een gebruikelijke foto onderscheiden.

De scherpste

van de pinhole-foto hangt af van de grootte van het gaatje en van de afstand tussen het gaatje en de film (of beeldchip: er zijn bijvoorbeeld pinhole bodydoppen voor digitale spiegelreflexcamera's te koop). Over het algemeen geldt dat hoe kleiner het gaatje is, hoe scherper het beeld is. Het beeld is wel overall even (on)scherp, met oneindig veel scherptediepte. Maar we gaan het hier niet over de techniek van de pinhole fotografie hebben, maar over het resultaat dat Corinne Hörmann uit Groningen er mee bereikt. Aanleiding is haar tentoonstelling met louter pinhole beelden in de Fotogalerie Groningen, begin dit jaar.

Omweg

In mijn geval is het dik 250 km sturen voordat ik het gebouw van de Fotoacademie Groningen binnen wandel. Hier namelijk hebben we afgesproken. Corinne (1968) werkt hier sinds september 2006 in deeltijd als docente fotografie.

"Het ontstaan van de tentoonstelling is eigenlijk min of meer een toevallige gebeurtenis," vertelt ze. Er is een ruimte voor exposeren in het gebouw en toen de vraag werd gesteld welke werken er 'gehangen' konden worden meldde ze zelf nog wel een aantal foto's te hebben, geschikt voor exposeren. Geen wonder, want Corinne exposeert redelijk veel: haar CV laat vanaf 1995 een vrij constante stroom van exposities zien, waaronder Noorderlicht. Goed beschouwd is ook de fotografie van Corinne Hörmann (Oostenrijkse naam) toeval. Weliswaar wilde ze naar de MTS in Den Haag voor een fotografieopleiding, maar daar werd

ze niet toegelaten. Dus werd het, met een zekere druk van haar ouders, de MTS reclame en presentatietechnieken Nimeto in Utrecht: hier liep zij stage op de decorafdeling bij het Nationaal Toneel in Den Haag en van daaruit ging ze naar ABK Minerva om theatervormgeving te doen. Met fotografie als bijvak. Maar het bloed kroop toch uiteindelijk waar het niet gaan kan. En zo rondde ze in 1998 uiteindelijk toch - via een omweg - de opleiding ABK Minerva in Groningen af, richting fotografie en cum laude.

Tip

In 1996 is ze met pinhole fotografie begonnen, na een tip van een docent. De 'camera' van toen, gefabriceerd op

een hotelkamer in Helsinki, is nog steeds de camera van nu. Een zwart doosje, en vakje met een gaatje waar overheen een afsluitstukje gaat en een wisselzak om de - nog steeds verkrijgbare - vlakfilm in het doosje te plaatsen. Aan

de zijkant van de zwarte doos is een schroefdraad voor een statief gemaakt, maar Corinne kiest doorgaans toch voor een laag standpunt: op of net boven de grond, met een klein tafelstatief of een Gorillapod. Ze fotografeerde met de pinhole in Nieuw-Zeeland, Schotland, IJsland en Lapland.

Ervaring

De camera heeft geen zoeker en het uiteindelijke beeld is dus enigszins een gok. "Maar je krijgt er natuurlijk ervaring in," meldt Corinne, die de laatste tijd juist weer actief is met beelden uit een digitale spiegelreflex. De belichtingstijden van de pinhole camera lopen uiteen van twee tot vijf minuten. Ook dat is een

ervaringskwestie 'en meestal gaat dat goed'. Sommige beeldeffecten ontstaan bij toeval. Zoals dat bewegende bloemetje dichtbij de camera, dat door de bewegingsonscherpte haast organisch overgaat in de lucht. "Een effect dat ik daarna wel eens bewust ben gaan toepassen."

Corinne constateert dat zij niet de maker is van 'hip werk', maar toch meer kiest voor de klassieke invalshoek. "Laat mij maar rustig buiten rondwandelen. Ik ben niet zo van het beslissende moment. In de rust kan ik me concentreren op het uiteindelijke beeld dat ik wil bereiken." Schieten wij digitaal nu beeld na beeld, een paar per seconde als het moet, met deze vorm van pinhole zit dat er niet in. "Ik maak zo'n zes tot tien beelden per sessie, met steeds wel een ander onderwerp." Het doordrukken en tegenhouden gebeurt nu wel in Photoshop, met de gedigitaliseerde beelden. "Die resultaten zijn beter dan die van de doka."

Tijd vangen

In het persbericht over de laatste gehouden tentoonstelling heet het: "Hörmann probeert met een doosje met een klein gaatje erin het verstrijken van de tijd te vangen." De beelden stralen

vrijwel zonder uitzondering rust en ruimte uit. Eenzaamheid en leegte zijn terugkerende thema's. "Het gaat mij om het benadrukken van een poëtisch gevoel."

We bekijken, een dag voor het inrichten van de tentoonstelling, een aantal beelden. Op de PC en later fysieke beelden, in de gang. Wel op de tentoonstelling maar nog niet als ik er ben is een panorama van pinhole beelden, met van links naar rechts zonnige beelden, overgaand in de ondergaande zon. Groot, kleurrijk. De serie Papa tu anuka, gemaakt tijdens een verblijf van twee maanden in Nieuw-Zeeland, is wat mij betreft het hoogtepunt. Water, een horizon, bergen. En dat alles in heel vroeg of laat licht. Door de lange belichtingstijd ontstaan 'vegen' in de lucht en is er onscherpte in het water. De oneindige ruimte, geen enkel teken van menselijk leven, alsof de aarde nog geschapen moet worden. Ga er voor zitten en vergeet mobiele telefoon, file, aandelenkoersen en oppervlakkige contacten. De foto als therapie. Misschien moet ik het gewoon eens proberen.

www.corinnehormann.nl

FKYING

BLUE PART II